XALQ DEPUTATLARI SAYXUNOBOD TUMANI KENGASHINING

Q A R O R I

2024-yil 4-iyul VI-80-116-9-126-K/24 Sayxunobod tumani

Xalq deputatlari Sayxunobod tuman Kengashining Sayxunobod tumani aholisi, ijtimoiy soha obyektlari va iqtisodiyot tarmoqlarini 2024-2025-yillarda energiya resurslari bilan barqaror ta’minlash to‘g‘risida

2024-yil 25-30 mart kunlari Respublika ishchi guruhi tomonidan mahalliy hokimliklar bilan birgalikda O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 16-fevraldagi PQ-57-son va Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 15-iyuldagi 294-sonli qaror talablari bajarilishi bo‘yicha Sayxunobod tumanida ijrosi o‘rganildi.

Tumanda energiya resurslarining tejamkorligiga erishish, ulardan noqonuniy foydalanishni oldini olish, qayta tiklanuvchi energiya manbalarini keng joriy etish bo‘yicha o‘tkazilgan o‘rganishlarda quyidagilar aniqlandi.

2024-yil aprel-dekabr va 2025-yil yanvar-mart oylarida tumanda jami 6,224 mln.kVt.soat elektr energiyasi va 2,478 mln.kub.metr tabiiy gaz iqtisod qilish manbasi aniqlandi.

Tumanda energiya tejamkorlik va energiya resurslardan oqilona foydalanish orqali, belgilangan chora-tadbirlarni bajarish natijasida 2024-yil prognoz iste’mol rejasiga nisbatan elektr energiyasi 4,5 foiz va tabiiy gaz 10,1 foizga iqtisod qilishga erishiladi.

Ushbu iqtisod qilish manbalar, tumandagi har bir MFY kesimida quyosh panellari, quyosh suv isitish kollektorlari, sertifikatlangan gaz yondirgichlar o‘rnatish va boshqa texnik tadbirlarni amalga oshirish hamda elektr va gaz xo‘jaligini 2024-2025 yillar kuz-qish mavsumiga tayyorlashga doir rejalaridan kelib chiqqan holda hisob-kitob qilindi.

Xususan,

Yuridik va aholi iste’molchilariga quyosh foto panellari va geliokollektorlar o‘rnatish hisobiga 2,797 mln.kVt.soat elektr energiyasi iqtisod qilishga;

Energiya resurslari ta’minoti korxonalari tomonidan tarmoqlarda yo‘qotishlarni oldini olish maqsadida rekonstruksiya va modernizatsiya ishlarni olib borilishi, yuklamalarni iste’molchilar kesimida teng taqsimlash orqali 1,078 mln.kVt.soat elektr energiyasi va 0,206 mln.kub.metr tabiiy gaz iqtisod qilishga;

Tadbirkorlik subyektlarda reaktiv quvvatni kopensatsiyaqilish uchun kondensator qurilmasi o‘rnatish hisobiga 0,24 mln.kVt.s elektr energiyasi iqtisod qilishga;

Tadbirkorlik subyektlari, ishlab chiqarish korxonalari va davlat muassasalarida yoqilg‘i-energiya resurslarini iqtisod qilishga qaratilgan tashkiliy texnik tadbirlarni amalga oshirilishi natijasida 1,809 mln.kVt.soat elektr energiyasi va 0,342 mln.kub.metr tabiiy gaz iqtisod qilishga;

Ko‘cha yoritish chiroqlarini zamonaviy energotejamkor yoritish chiroqlariga almashtirish orqali 0,3 mln.kVt.soat elektr energiyasi iqtisod qilishga;

Davlat muassasalari hamda qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalarni modernizatsiya qilish orqali tabiiy gazdan muqobil bo‘lgan ko‘miryoqilg‘isiga o‘tkazish hisobiga 0,142mln.kub.metr tabiiy gaz iqtisod qilishga;

Shuningdek, iste’molchilardagi foydlanishda bo‘lgan nostandart (qo‘lbola) gaz yondirgichlarni energiya tejamkoriga almashtirish hisobiga 1,788 mln.kub.metr tabiiy gaz sarfini iqtisod qilishga erishiladi.

Ishlab chiqilgan tadbirlarni amalga oshirilishi natijasida tumanda elektr energiyasi va tabiiy gaz ta’minoti barqarorligiga erishilib, energiya resurslari isrofgarchiligi oldi olinadi.

Mutaxassislar tomonidan elektr energiyasi va tabiiy gazdan oqilona foydalanish, quyosh foto panellari va geliokollektorlarni ekspluatatsiya qilish bo‘yicha qo‘llanma ishlab chiqildi.

2024-yilda energiya resurslaridan oqilona foydalanish, ularning talon-taroj qilish holatlarini oldini olish, quyosh foto panellari o‘rnatish orqali iqtisod qilingan energiya resurslarini iste’molchilarga, xususan navbatda aholi va ijtimoiy soha ob’ektlarga yo‘naltirish maqsadida Xalq deputatlari Sayxunobod tuman Kengashi

QAROR QILADI

1. Sayxunobod tumanida energiya tejamkorlik va energiya resurslardan oqilona foydalanish, xususan, elektr energiyasi iste’molini 4,5 foiz va tabiiy gaz iste’molini 10,1 foiz iqtisod qilish maqsadida:

Elektr energiyasi va tabiiy gazdan oqilona foydalanish, quyosh foto panellari va geliokollektorlarni ekspluatatsiya qilish bo‘yicha qo‘llanma 1-ilovaga muvofiq;

Tumanda 2024-yil aprel-dekabr va 2025-yil yanvar-mart oylarida elektr energiyasi va tabiiy gazni iqtisod qilish maqsadli ko‘rstakichlari 2-ilovaga muvofiq (mas’ullar: tuman hokimining birinchi o‘rinbosari G‘.Xoliqberdiyev tuman elektr ta’minoti boshlig‘i A.Ziyadullayev va tuman gaz ta’minoti bo‘limi boshlig‘i S.Mansurov);

Davlat muassasalarini modernizatsiya qilish orqali tabiiy gazga muqobil bo‘lgan ko‘mir yoqilg‘isiga o‘tkazish 3-ilovaga muvofiq (mas’ullar: tuman hokimining birinchi o‘rinbosari G‘.Xoliqberdiyev va sohaga mas’ul bo‘lgan davlat muassasalari rahbarlari);

Har bir iste’molchi bo‘yicha amalga oshiriladigan chora-tadbirlar orqali elektr energiyasi va tabiiy gazni iqtisod qilish chora-tadbirlari rejasi 4-ilovaga muvofiq (mas’ullar: tuman hokimining birinchi o‘rinbosari G‘.Xoliqberdiyev, tuman elektr ta’minoti boshlig‘i A.Ziyadullayev, tuman gaz ta’minoti bo‘limi boshlig‘i S.Mansurov va tadbirkorlik subyekti rahbarlari);

Energiya resurslari ta’minoti korxonalari tomonidan tarmoqlarda yo‘qotishlarni oldini olish maqsadida rekonstruksiya va modernizatsiya ishlarni olib borilish,

yuklamalarni iste’molchilar kesimida teng taqsimlash bo‘yicha chora-tadbirlar rejasi 5-6-ilovalarga muvofiq (mas’ullar: tuman elektr ta’minoti boshlig‘i A.Ziyadullayev va tuman gaz ta’minoti bo‘limi boshlig‘i S.Mansurov);

Tanlov asosida yuridik iste’molchilarni energetika resurslaridan foydalanish holatlari o‘rganish natijalari bo‘yicha energetika pasporti 7-ilovaga muvofiq (mas’ullar: tuman elektr ta’minoti boshlig‘i A.Ziyadullayev, tuman gaz ta’minoti bo‘limi boshlig‘i S.Mansurov va tadbirkorlik subyekti rahbarlari);

Aholi iste’molchilari, ijtimoiy soha hamda tadbirkorlik subyektlarga quyosh foto panellari o‘rnatish rejasi (mas’ullar: tuman hokimining birinchi o‘rinbosari G‘.Xoliqberdiyev, tuman elektr ta’minoti boshlig‘i A.Ziyadullayev va tadbirkorlik subyekti rahbarlari);

Tuman bo‘yicha iste’molchilar soni va ular tomonidan sarflangan yoqilg‘i energiya resurslar iste’moli bo‘yicha ma’lumot (mas’ullar: tuman hokimining birinchi o‘rinbosari G‘.Xoliqberdiyev, tuman elektr ta’minoti boshlig‘i A.Ziyadullayev va “Ko‘mir ta’minoti” MChJ Sirdaryo viloyati filiali rahbari J.Xudoyberdiyev);

Tumanda energosamaradorlikni oshirish bo‘yicha belgilangan chora-tadbirlar nomi va tejaladigan yoqilg‘i energiya resurslar miqdori bo‘yicha ma’lumotlar (mas’ullar: tuman hokimining birinchi o‘rinbosari G‘.Xoliqberdiyev, tuman elektr ta’minoti boshlig‘i A.Ziyadullayev va tadbirkorlik subyekti raxbarlari).

Tumanda 2024-yil aprel-dekabr va 2025-yil yanvar-mart oylari uchun iste’molchilar kesimida energiya resurslarni tejash bo‘yicha belgilangan chora-tadbirlar hamda iste’molchilar tomonidan elektr energiyasidan foydalanish jarayonida yuzaga kelayotgan reaktiv energiyasi iste’molini kamaytirish maqsadida kondensator qurilmalari o‘rnatish rejasi (mas’ullar: tuman hokimining birinchi o‘rinbosari G‘.Xoliqberdiyev, tuman gaz ta’minoti bo‘limi boshlig‘i S.Mansurov, tuman elektr ta’minoti boshlig‘i A.Ziyadullayev va tadbirkorlik subyekti rahbarlari).

2. Tuman hokimining birinchi o‘rinbosari (G‘.Xoliqberdiyev) - tumandagi ko‘cha yoritish qurilmalarini to‘liq 2024-yil 1-iyunga qadar quyosh foto panellari yordamida yoritilishi ta’minlansin.

3. Tuman elektr tarmoqlari korxonasi rahbari (A.Ziyadullayev) - 2024-yil 1-iyundan boshlab ko‘cha yoritish tizimi elektr tarmoqlaridan to‘liq uzilsin.

4. Xalq deputatlari tuman Kengashini mazkur qarorning 1 va 2-bandlarida nazarda tutilgan ilovalardagi rejalar ijrosi bajarilishi joylarda qat’iy nazoratga olinsin.

5. Tuman soliq inspeksiyasi rahbari (I.Kuchqorov) - energiya resurslaridan oqilona foydalanishni ta’minlash maqsadida bozor va do‘konlarda energiya samaradorlik toifasi “B” va undan quyi toifadagi energiya sarflovchi maishiy elektr priborlari olib kirilishi va sotilishini taqiqlash bo‘yicha doimiy nazorat tadbirlarini olib borsin.

6. Kengash qarori ijrosi bo‘yicha ijroiya hokimiyati organlarining axboroti har oy yakuni bo‘yicha Xalq deputatlari Kengashi yig‘ilishida eshitib borish tizimi yaratilsin.

7. Ushbu qarorning bajarilishini nazoratini o‘z zimmamda qoldiraman.

Sessiya raisi

JALOLOV TURG‘UN ISROILOVICH

Xalq deputatlari Sayxunobod tumani
Kengashining
2024-yil 4-iyuldagi
VI-80-116-9-126-K/24 -son qaroriga
1-ilova

**Elektr energiyasi va tabiiy gazdan oqilona foydalanish,
quyosh fotoelektr stansiyalari va geliokollektorlarni
ekspluatatsiya qilish bo‘yicha**

YO‘RIQNOMA

1. Elektr energiyasi bo‘yicha

Elektr qurilmalarini ekspluatatsiya qilishda zaxarli chiqindilar yuzaga keladigan korxonalarda ularni o‘z vaqtida utilizatsiya qilish va zararsizlantirishni ta’minlash shart.

“Iste’molchilar elektr qurilmalarini texnik ekspluatatsiya qilish qoidalari”ga asosan iste’molchilar elektr qurilmalari va elektr tarmoqlarini ishonchli, xavfsiz va samarali ekspluatatsiya qilishni ta’minlash hamda ularni ishga yaroqli holatda saqlab turishdan iborat.

Ishlab turgan elektr qurilmalariga xizmat ko‘rsatish, ularda tezkor almashlab ulashlarni o‘tkazish, ta’mirlash, montaj yoki sozlash va sinash ishlarini tashkil etish hamda amalga oshirish maxsus tayyorlangan elektrotexnik xodimlar tomonidan amalga oshiriladi. Korxonaning mulkchilik shaklidan qat’i nazar, elektrotexnik xodimlari energetika xizmati tarkibida bo‘lishlari shart.

Elektrotexnik xodimlar o‘z korxonasining texnologik xususiyatlarini aniq tasavvur qilishi, mehnat va ishlab chiqarish intizomiga qat’iy rioya qilishi va barcha choralar bilan ularni mustahkamlashi kerak hamda mazkur Qoidalar, XTQ, yo‘riqnomalar va boshqa normativ hujjatlar talablarini bilishi va ularga rioya etishi shart.

Elektr xavfsizligi bo‘yicha II-V guruhga ega bo‘lgan elektrotexnik xodimlarga quyidagi talablar qo‘yiladi:

18 yoshga to‘lmagan shaxslarga elektr qurilmalarida mustaqil ishlashga ruxsat etilmaydi;

Adliya vazirligi tomonidan 2008 yil 10 oktabrda 1864-son bilan davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan “Reaktiv quvvat kompensatsiyasi bo‘yicha ishlarni tashkil etish tartibi to‘g‘risida”gi Nizom;

Vazirlar Mahkamasining 2018 yil 12 yanvardagi 22-son qarori bilan tasdiqlangan “Elektr energiyasidan foydalanish qoidalari.

Ma'lumot uchun: *Energiya resurslaridan oqilona foydalanish, tejash va tabiiy gazga muqobil bo'lgan boshqa yoqilg'idan foydalanish masalalari quyidagi* ***huquqiy me'yoriy xujjatlarda belgilab qo'yilgan:***

1. O'zbekiston Respublikasining ***1997 yil 25 apreldagi*** *"Energiyadan oqilona foydalanish to'g'risida"gi* ***412-1-son qonun;***

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Iqtisodiyotning energiya amaradorligini oshirish va mavjud resurslarni jalb etish orqali iqtisodiyot tarmoqlarining yoqilg'i-energetika mahsulotlariga qaramligini kamaytirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" ***2020 yil 10 iyuldagi PQ-4779-son qaror;***

3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Yoqilg'i energiya resurslaridan foydalanish sohasida davlat nazorati samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida" ***2023 yil 13 fevraldagi PQ-54-son qaror.***

*4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2023 yilda qayta tiklanuvchi energiya manbalarini va energiya tejovchi texnologiyalarni joriy etishni jadallashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"****2023 yil 16 fevraldagi PQ-57-son qaror****;*

5. Vazirlar Mahkamasining "Elektr energiyasi va tabiiy gazdan foydalanish tartibini takomillashtirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" ***2018 yil 12 yanvardagi 22-son qaror.***

2. Tabiiy gaz bo'yicha

Barcha turdagi iste'molchilarda tabiiy gazdan foydalanishi uchun yuqori tejamkor **zamonaviy texnologiyalar va sertifikatlangan** gazdan foydalanish qurilmalari bo'lishi shart.

Ijtimoiy soha muassasalari *(maktab va maktabgacha ta'lim hamda tibbiyot muassasalari)***ni lokal** *(alohida)* isitish tizimiga ega bo'lgan ob'ektlarini to'liq **ko'mir yoqilg'isiga o'tkazish.**

Qurilish mahsulotlari ishlab chiqaruvchi *(sement, ohak, g'isht)* korxonalarini tabiiy gazdan **to'liq ko'mir yoqilg'isiga o'tkazish.**

Yirik sanoat korxonlarida yoqilg'i-energiya resurslari *(tabiiy gaz, neft mahsulotlari va elektr energiya)*ni tejash bo'yicha ishlab chiqilgan va tasdiqlangan **chora-tadbirlarini bajarilishini nazorat qilish.**

Isitish tizimi yo'q ko'p qavatli uylarni markazlashgan issiqlik tizimlariga o'tkazish bo'yicha tegishli qarorga asosan tasdiqlangan **loyihalarni bajarilishini nazorat qilish.**

Gaz ta'minoti korxonlari tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan rejaga asosan, gaz quvurlari va qurilmalarini ta'mirlash *(mukakammal, joriy ta'mir hamda modernizatsiya va rekonstruksiya)* **ishlarini borishini nazorat qilish.**

Tegishli soha mutahassislari bilan birgalikda ulgurji iste'molchilarga o'rnatilgan elektron gaz hisoblagichlarni ko'rsatkichlarini markazlashtirilgan bazaga *(ASKUG tizim)* **onlayn uzatib borilayotganligini nazorat qilish.**

Gaz ta’minoti korxonalari tomonidan tabiiy gaz yetkazib berilayotgan barcha turdagi *(aholi, ulgurji)* iste’molchilarda zamonaviy energiya tejamkor va **Davlat standarti talablariga javob beradigan gaz jixozlari** *(isitish, ovqat tayyorlash, suv isitish, ishlab chiqarish)* **o‘rnatilganligini nazorat qilish.**

Tabiiy gazdan noqonuniy foydalanish xolatlarini oldini olish bo‘yicha jamoatchilik nazoratini tashkil etish va aniqlangan holatlar bo‘yicha zudlik bilan huquqni muxofaza qilish organlariga habar berish tizimini joriy etish.

Ma’lumot uchun: *Energiya resurslaridan oqilona foydalanish, tejash va tabiiy gazga muqobil bo‘lgan boshqa yoqilg‘idan foydalanish masalalari quyidagi* ***huquqiy me’yoriy xujjatlarda belgilab qo‘yilgan:***

1. O‘zbekiston Respublikasining ***1997 yil 25 apreldagi*** *“Energiyadan oqilona foydalanish to‘g‘risida”gi* ***412-1-son qonun;***

2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Iqtisodiyotning energiya amaradorligini oshirish va mavjud resurslarni jalb etish orqali iqtisodiyot tarmoqlarining yoqilg‘i-energetika mahsulotlariga qaramligini kamaytirishga doir qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” ***2020 yil 10 iyuldagi PQ-4779-son qaror;***

3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Yoqilg‘i energiya resurslaridan foydalanish sohasida davlat nazorati samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” ***2023 yil 13 fevraldagi PQ-54-son qaror.***

*4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “2023 yilda qayta tiklanuvchi energiya manbalarini va energiya tejovchi texnologiyalarni joriy etishni jadallashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”****2023 yil 16 fevraldagi PQ-57-son qaror****;*

5. Vazirlar Mahkamasining “Elektr energiyasi va tabiiy gazdan foydalanish tartibini takomillashtirishga doir qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” ***2018 yil 12 yanvardagi 22-son qaror.***

3. Quyosh fotoelektr stansiyalari ekspluatatsiya qilish bo‘yicha

Quyosh fotoelektr tizimlar quyosh panellari yordamida quyosh nurini elektr energiyasiga to‘g‘ridan – to‘g‘ri aylantiradigan tizimdir. Fotoelektr tizimlari turar-joy, tijorat va sanoat maqsadlari uchun foydalaniladi.

Fotoelektr tizimlari qanday ishlaydi: Fotoelektr tizimlari fotovoltaik hujayralardan tashkil topgan bir yoki bir nechta quyosh panellaridan iborat. Quyosh nurlari hujayralarga tushganda, ular elektr tokini hosil qiladi, bu elektr jihozlarini quvvatlantirish uchun ishlatilishi yoki keyinchalik foydalanish uchun batareyada saqlanishi mumkin.

Fotoelektr tizimlarining turlari: Fotoelektr tizimlarining bir nechta turlari mavjud, jumladan, tarmoqqa ulangan (on-grid) tizimlar, tarmoqdan tashqari (off-grid) tizimlar va fotoelektrni boshqa qayta tiklanadigan energiya manbalari bilan birlashtiradigan gibrid tizimlar.

Fotoelektr tizimlarining afzalliklari: Fotoelektr tizimlari bir qator afzalliklarni taqdim etadi, jumladan, qazib olinadigan yoqilg‘i turlariga bog‘liqlikni kamaytirish, energiya xarajatlarini kamaytirish va chekka hududlarda ishonchli elektr energiyasini ta’minlash.

Fotoelektr tizimining komponentlari: Fotoelektr tizimlari odatda Quyosh panellari, invertorlar, batareyalar (off-grid yoki gibrid tizimlarda) va montaj tuzilmalari va simlar kabi boshqa komponentlarni o‘z ichiga oladi.

O‘rnatish: Fotoelektr tizimini to‘g‘ri o‘rnatish uning xavfsiz va samarali ishlashini ta’minlash uchun juda muhimdir. Mahalliy qurilish qoidalari va xavfsizlik qoidalarini yaxshi biladigan litsenziyaga ega mutaxassis bilan ishlash tavsiya etiladi.

Xizmat ko‘rsatish: Fotoelektr tizimlari muntazam parvarishlashni talab qiladi, jumladan quyosh panellarini tozalash, komponentlarni tekshirish va tizimning ishlashini tekshirish.

Narxi: Fotoelektr tizimining narxi tizimning o‘lchamiga, turiga va joylashishiga qarab farq qilishi mumkin. Biroq, so‘nggi yillarda fotoelektr tizimlari yanada arzonlashdi va ko‘plab uy egalari va korxonalar davlat imtiyozlari yoki chegirmalariga ega bo‘lishlari mumkin.

Umuman olganda, Fotoelektr tizimlari keng ko‘lamli ilovalar uchun ishonchli, tejamkor elektr energiyasini ta’minlaydigan istiqbolli qayta tiklanadigan energiya manbai hisoblanadi.

Fotoelektr tizimlardan foydalanish

On-grid: Tarmoqqa ulangan fotoelektr tizimlari elektr tarmog‘iga ulangan va ortiqcha elektr energiyasini tarmoqqa sotishi mumkin, bu esa uy egalari yoki korxonalarga elektr energiyasidan foydalanishni qoplash va daromad olish imkonini beradi.

Off-grid: tarmoqdan tashqari fotoelektr tizimlari elektr tarmog‘iga ulanmagan va chekka hududlarda yoki tarmoqdan tashqari uylar yoki kabinalarni elektr energiyasi bilan ta’minlash uchun mo‘ljallangan.

Gibrid tizimlar: Gibrid fotoelektr tizimlari turli xil sharoitlarda ishonchli elektr energiyasini ta’minlash uchun fotoelektr tizimni shamol yoki gidroenergetika kabi boshqa qayta tiklanadigan energiya manbalari bilan birlashtiradi.

Uy sharoitida: fotoelektr tizimlari uy uchun elektr energiyasini ishlab chiqarish uchun turar-joy tomlariga o‘rnatilishi mumkin. Bu uy egasining elektr energiyasiga bo‘lgan ehtiyojini kamaytirishi yoki yo‘q qilishi mumkin, bu esa energiya to‘lovlari uchun pulni tejash imkonini beradi.

Tijorat va sanoat maqsadlarida foydalanish: Fotoelektr tizimlari savdo va sanoat binolariga ishonchli elektr energiyasi bilan ta’minlash va energiya xarajatlarini kamaytirish uchun o‘rnatilishi mumkin.

Kichik qurilmalar: Fotoelektr tizimlari lager uskunalarini quvvatlantirish yoki yo‘lda elektron qurilmalarni zaryad qilish kabi portativ ilovalar uchun ishlatilishi mumkin.

Jamoatchilik quyosh loyihalari: Fotoelektr tizimlari jamoat quyosh loyihalarining bir qismi sifatida o‘rnatilishi mumkin, bu esa jamiyatdagi aholi yoki korxonalarga quyosh energiyasidan foyda olish imkonini beradi.

Umuman olganda, fotoelektr tizimlari turli xil ilovalar ehtiyojlarini qondirish uchun moslashtirilishi mumkin bo‘lgan ko‘p qirrali va ishonchli elektr manbasini taklif qiladi.

Fotoelektr tizimlarni o‘rnatish bo‘yicha ko‘rsatmalar

Fotoelektr tizimini o‘rnatish uchun to‘g‘ri joyni tanlash uning energiya ishlab chiqarish va samaradorligini maksimal darajada oshirish uchun muhimdir.

Quyosh radiatsiyasi: Fotoelektr tizimlari elektr energiyasini ishlab chiqarish uchun quyosh nurini talab qiladi, shuning uchun etarli quyosh nurlanishini oladigan joyni tanlash muhimdir. Odatda, kuniga ko‘proq soat quyosh nuri bo‘lgan joylar fotoelektr tizimlari uchun ko‘proq mos keladi. Bundan tashqari, quyosh nuriga maksimal darajada ta’sir qilish uchun daraxtlardan, binolardan yoki boshqa to‘siqlardan soya qilishdan qochish kerak.

Orientatsiya: Fotoelektr panellarining yo‘nalishi energiya ishlab chiqarishni maksimal darajada oshirish uchun muhimdir. Shimoliy yarim sharda janubga qaragan panellar eng ko‘p quyosh nurini oladi, janubiy yarimsharda esa shimolga qaragan panellar idealdir.

Tomning balandligi: tomning balandligi yoki burchagi fotoelektr tizimining samaradorligi uchun ham muhimdir. **30 dan 45 darajagacha** bo‘lgan tomning balandligi odatda fotoelektr tizimlari uchun idealdir, chunki u energiya ishlab chiqarish va o‘z-o‘zini tozalash o‘rtasida yaxshi muvozanatni ta’minlaydi.

Tomning tuzilishi: fotoelektr tizimini o‘rnatishda tomning strukturaviy yaxlitligini ham hisobga olish kerak. Tom fotoelektr panellarining og‘irligini ko‘tarishi va har qanday oqish yoki shikastlanishning oldini olish uchun yaxshi holatda bo‘lishi kerak.

Tarmoqqa kirish: Fotoelektr tizimlari odatda elektr tarmog‘iga ulanadi, shuning uchun tarmoqqa ulanishga qulay joyni tanlash muhimdir.

Iqlim: Fotoelektr tizimi uchun joy tanlashda mahalliy iqlim ham hisobga olinishi kerak. Fotoelektr tizimlari keng harorat oralig‘ida ishlashi mumkin, ammo kuchli qor yoki do‘l kabi ekstremal ob-havo sharoitlari ularning ishlashiga ta’sir qiladi.

Yuqoridagilarni inobatga olib, fotoelektr tizimi uchun eng yaxshi joyni tanlash, maksimal energiya ishlab chiqarish va samaradorlikni ta’minlash mumkin. Tizim xavfsiz va mahalliy qoidalariga muvofiq o‘rnatilganligiga ishonch hosil qilish uchun professional fotoelektr o‘rnatuvchi bilan maslahatlashish lozim.

Texnik xizmat ko‘rsatish

Tekshirish: Professional tekshiruv tizim bilan bog‘liq har qanday muammolarni aniqlashi va uning to‘g‘ri ishlashini ta’minlashi mumkin. Bunga panellarning shikastlanishi, bo‘shashgan ulanishlar va tizimning ishlashiga ta’sir qilishi mumkin bo‘lgan boshqa muammolarni tekshirish kiradi.

Tozalash: fotoelektr panellari vaqt o‘tishi bilan chang va boshqa ifloslantiruvchi moddalarni to‘plashi mumkin, bu ularning samaradorligini pasaytiradi. Professional tozalash xizmatlari har qanday birikmani olib tashlashi mumkin, bu esa panellarning eng yaxshi ishlashini ta’minlaydi.

Ta’mirlash: Agar fotoelektr tizimi to‘g‘ri ishlamasa, ta’mirlash talab qilinishi mumkin. Bu singan yoki shikastlangan panellarni tuzatish, noto‘g‘ri invertorlar yoki simlarni almashtirish va tizimning ishlashiga ta’sir qiladigan boshqa muammolarni hal qilishni o‘z ichiga olishi mumkin.

Yangilanishlar: Texnologiya rivojlanishi bilan samaradorlik yoki quvvatni oshirish uchun fotoelektr tizimining tarkibiy qismlarini yangilash foydali bo‘lishi mumkin. Bu tizimning eng yaxshi ishlashini ta’minlash uchun panellarni, invertorlarni yoki boshqa komponentlarni yangilashni o‘z ichiga olishi mumkin.

Monitoring: Ko‘pgina fotoelektr tizimlari tizimning ishlashini kuzatadigan va biron bir muammo yuzaga kelganda egasini ogohlantiradigan monitoring xizmatlarini o‘z ichiga oladi. Monitoring xizmatlari potensial muammolarni asosiy muammolarga aylanishidan oldin aniqlashga yordam beradi va tizim samarali va xavfsiz ishlashini ta’minlaydi.

Xavfsizlik qoidalari

Tizimni o‘chiring: Fotoelektr tizimiga texnik xizmat ko‘rsatish yoki ta’mirlashni amalga oshirishdan oldin, tizim o‘chirilgan va quvvatsizlanganligiga ishonch hosil qiling. Bu tizimni tarmoqdan uzish yoki o‘chirish tugmasi yordamida amalga oshirilishi mumkin.

Himoya vositalaridan foydalaning: Fotoelektr tizimida ishlaganda, qo‘lqop, himoya ko‘zoynagi va elektr o‘tkazmaydigan poyabzal kabi tegishli himoya vositalarini taqing. Bu elektr toki urishi va boshqa xavflardan himoya qilishga yordam beradi.

Ko‘rsatmalarga rioya qiling: Fotoelektr tizimini o‘rnatish, texnik xizmat ko‘rsatish yoki ta’mirlashda ishlab chiqaruvchining ko‘rsatmalariga amal qiling. Tizim qanday ishlashini va qanday xavfsizlik choralarini ko‘rishingiz kerakligini tushunganingizga ishonch hosil qiling.

Tizimni toza tuting: Chang va xar xil qoldiq moddalar Quyosh nurini to‘sib qo‘ymaslik va tizim samaradorligini pasaytirish uchun fotoelektr panellarini muntazam tozalang. Tozalash uchun ishlab chiqaruvchining ko‘rsatmalariga amal qiling.

Materiallar bilan ishlashda ehtiyot bo‘ling: Fotoelektr panellari mo‘rt va og‘ir bo‘lishi mumkin, shuning uchun ularni ishlatishda ehtiyot bo‘ling. O‘rnatish vaqtida ular ishonchli tarzda mahkamlanganligiga va ekstremal ob-havo sharoitlariga ta’sir qilmasligiga ishonch hosil qiling.

Tizimni kuzatib boring: tizimni har qanday eskirish yoki shikastlanish belgilari uchun muntazam ravishda kuzatib boring. maxkamlanmagan ulanishlar, korroziya va tizimning ishlashi va xavfsizligiga ta’sir qilishi mumkin bo‘lgan boshqa muammolarni tekshiring.

Hududni himoya qiling: Agar sizning mulkingizda fotoelektr tizimi o‘rnatilgan bo‘lsa, ruxsatsiz kirishning oldini olish uchun hudud himoyalanganligiga ishonch hosil qiling. Bu baxtsiz hodisalar yoki jarohatlarning oldini olishga yordam beradi.

Ushbu xavfsizlik qoidalariga rioya qilish orqali siz fotoelektr tizimingiz xavfsiz va samarali ishlashini ta’minlashga yordam bera olasiz, shu bilan birga odamlar va mulkka xavf tug‘dirish xavfini kamaytiradi.

Yaratilgan imkoniyatlar

Hozirda fuqorolar quyosh panellari va kollektorlarini uydan chiqmagan holda onlayn xarid qilish imkoniyati yaratilgan bo‘lib, buning uchun https://energymarket.uz platformasiga kirib, istalgan korxonadan, istalgan quvvatdagi qurilmalarga onlayn ravishda buyurtma berish mumkin.

Elektr hisoblagichni o‘rnatish kerak: Elektr hisoblagich - bu tarmoqdan iste’mol qiladigan elektr energiyasini ham, fotoelektr tizimi bilan ishlab chiqaradigan elektr energiyasini ham o‘lchashi mumkin bo‘lgan maxsus hisoblagich. mahalliy hududiy elektr tarmoqlari bilan bog‘laning, ular tarmoq o‘lchash dasturlarini taklif qiladimi yoki yo‘qmi va ularning tarmoq hisoblagich o‘rnatish talablari bilan tanishing.

Fotoelektr tizimingizni tarmoqqa ulash kerak: elektr energiyasini sotish uchun sizning fotoelektr tizimingiz elektr tarmog‘iga ulangan bo‘lishi kerak. Ushbu ulanish odatda litsenziyaga ega bo‘lgan elektr bo‘yicha mutaxassis tomonidan amalga oshiriladi va fotoelektr tizimi tomonidan ishlab chiqarilgan doimiy quvvatni uyingiz tomonidan ishlatilishi mumkin bo‘lgan va tarmoqqa qayta uzatiladigan AS quvvatiga aylantirish uchunon grid inverterni o‘rnatishingiz kerak.

Xonadon egalari “Hududiy elektr tarmoqlari” korxonasi bilan shartnoma imzolagandan so‘ng, 1 kV·soat elektr energiyasini davlatga 1000 so‘mdan sotishlari mumkin bo‘ladi va sotilgan elektr energiyasi uchun mablag‘lar davlat tomonidan har oy “Soliq” mobil ilovasi orqali fuqarolarning bank plastik kartalariga o‘tkazib beriladi.

4. Geliokollektorlarni ekspluatatsiya qilish bo‘yicha

Quyosh gelio-kollektorlari quyosh energiyasidan foydalangan holda issiq suv bilan ta’minlash uchun ishlatadigan qurilmalardir.

Gelio-kollektorlardan foydalanish tarmoqlari

Maishiy issiq suv: Quyosh gelio-kollektorlari maishiy foydalanish uchun suvni isitish uchun ishlatilishi mumkin. Oddiy tizim kollektor paneli, saqlash baki va suvni aylantirish uchun nasos yoki boshqa mexanizmdan iborat. Kollektor paneli quyosh energiyasini o‘zlashtiradi va uni issiqlik almashtirgichga o‘tkazadi, bu esa saqlash idishidagi suvni isitadi. Keyin isitiladigan suvni yuvish, cho‘milish yoki boshqa maishiy maqsadlarda ishlatish mumkin.

Binolarni isitish: Quyosh gelio-kollektorlari binoni isitish uchun ham ishlatilishi mumkin. Tizim suyuqlikni kollektor paneli orqali aylantirish uchun mo‘ljallangan bo‘lishi mumkin, keyin u radiatorlar yoki binoning boshqa isitish elementlari orqali aylanadi. Bu uylar yoki kichik ofislar kabi kichikroq binolarni isitish uchun yaxshi imkoniyat bo‘lishi mumkin.

Hovuzlarni isitish: Quyosh gelio-kollektorlari suzish havzalarini isitish uchun ham ishlatilishi mumkin. Hovuz suvini kollektor paneli orqali aylantirish uchun tizim ishlab chiqilishi mumkin, bu suvni hovuzga qaytarishdan oldin uni isitadi. Bu suzish mavsumini uzaytirishi va gaz yoki elektr hovuz isitgichlariga bo‘lgan ehtiyojni kamaytirishi mumkin.

Sanoat maqsadlarida: Quyosh gelio-kollektorlari, shuningdek, texnologik suvni isitish yoki yirik binolarda kosmik isitishni ta’minlash kabi sanoat ilovalar uchun ham ishlatilishi mumkin. Ushbu tizimlar turar-joy tizimlariga qaraganda ancha katta va murakkabroq bo‘lishi mumkin va yanada rivojlangan boshqaruv va monitoringni talab qilishi mumkin.

Shuni ham ta’kidlash kerakki, Quyosh gelio-kollektorlar xavfsiz va samarali ishlashini ta’minlash uchun ehtiyotkorlik bilan o‘rnatish va texnik xizmat ko‘rsatishni talab qiladi. Quyosh gelio-kollektor tizimini o‘rnatishdan oldin litsenziyaga ega mutaxassis bilan maslahatlashish tavsiya etiladi.

Quyosh gelio-kollektorlarini o‘rnatish uchun ko‘rsatmalar

Maqsad: Quyosh gelio-kollektorlaridan nima maqsadda foydalanishni rejalashtirayotganingizni aniqlang, u maishiy issiq suv, kosmik isitish, basseynni isitish yoki sanoat ilovalari. Har xil turdagi Quyosh gelio-kollektorlari turli xil ilovalar uchun ko‘proq mos kelishi mumkin.

Samaradorlik: Quyosh gelio-kollektor tizimining samaradorligi quyosh energiyasining qancha qismini foydalanish mumkin bo‘lgan issiqlikka aylantirishi bilan belgilanadi. Yuqori samaradorlik ko‘rsatkichlariga ega bo‘lgan tizimlarni qidiring, chunki ular quyosh energiyasini olish va undan foydalanishda samaraliroq bo‘ladi.

Iqlim: Quyosh gelio-kollektorlarini tanlashda hududingizdagi iqlimni hisobga oling. Quyosh nurlari ko‘p bo‘lgan joylarda tekis plastinka kollektorlari samaraliroq bo‘lishi mumkin, quyosh nuri kam bo‘lgan joylarda konsentratsiyali kollektorlar yaxshi variant bo‘lishi mumkin.

Hajmi: Quyosh gelio-kollektori tizimingizning o‘lchami sizning maxsus ehtiyojlaringizga va mavjud bo‘sh joy miqdoriga bog‘liq bo‘ladi. Kattaroq tizimlarni o‘rnatish qimmatroq bo‘lishi mumkin, ammo uzoq muddatda ko‘proq energiya tejash imkonini beradi.

Narxi: Quyosh gelio-kollektor tizimlarining narxi juda xilma-xil bo‘lishi mumkin, shuning uchun tizimni tanlashda budjetingizni hisobga olish muhimdir. Shuni yodda tutingki, qimmatroq tizimning dastlabki narxi yuqori bo‘lishi mumkin, ammo vaqt o‘tishi bilan u ko‘proq energiya tejash imkonini beradi.

O‘rnatish va texnik xizmat ko‘rsatish: Quyosh gelio-kollektorlari xavfsiz va samarali ishlashini ta’minlash uchun ehtiyotkorlik bilan o‘rnatish va texnik xizmat ko‘rsatishni talab qiladi. Kafolat bilan ta’minlangan tizimlarni qidiring va tizimingizni o‘rnatish va texnik xizmat ko‘rsatish uchun litsenziyaga ega mutaxassisni yollashni o‘ylab ko‘ring.

Ehtiyojlaringiz va budjetingizga eng mos keladigan Quyosh gelio-kollektor tizimini tanlashingiz mumkin.

Quyosh gelio-kollektorlariga texnik xizmat ko‘rsatish

Quyosh gelio-kollektorlari samarali ishlashini ta’minlash uchun muntazam texnik xizmat talab qiladi.

O‘rnatish: Quyosh gelio-kollektori tizimingiz xavfsiz va to‘g‘ri o‘rnatilishini ta’minlash uchun professional o‘rnatish juda muhimdir. Mahalliy qurilish qoidalari va xavfsizlik qoidalarini yaxshi biladigan litsenziyaga ega mutaxassis bilan ishlash tavsiya etiladi.

Tekshirish: Muntazam tekshiruvlar Quyosh gelio-kollektori tizimidagi qochqinlar, yoriqlar yoki shikastlanishlar kabi har qanday muammolarni aniqlashga yordam beradi. Tekshiruv xizmatlari, shuningdek, tizimning maksimal samaradorlik bilan ishlashini va kutilgan issiqlik miqdorini ishlab chiqarishni ta’minlashi mumkin.

Tozalash: Vaqt o‘tishi bilan Quyosh gelio-kollektorlarida chang va qoldiqlar to‘planib, ularning samaradorligini pasaytiradi. Professional tozalash xizmatlari kollektorlar yuzasida ortiqcha yig‘ilgan changni olib tashlashi, ularning samaradorligini tiklashi va issiqlik ishlab chiqarishni maksimal darajada oshirishi mumkin.

Ta’mirlash: Quyosh gelio-kollektorlari vaqti-vaqti bilan ta’mirlashni talab qilishi mumkin, masalan, shikastlangan qismlarni almashtirish yoki qochqinlarni tuzatish. Ta’mirlash xizmatlari issiqlik ishlab chiqarishning kamayishi yoki potensial xavfsizlik xavfining oldini olish uchun muammolarni tezda hal qilishi mumkin.

Yangilanishlar: Texnologiya rivojlanishi bilan samaradorlikni oshirish yoki issiqlik ishlab chiqarishni ko‘paytirish uchun Quyosh gelio-kollektor tizimini yangilash mumkin bo‘lishi mumkin. Yangilanishlar ko‘proq kollektorlarni qo‘shish yoki issiqlik uzatish tizimini yangilashni o‘z ichiga olishi mumkin.

Xizmat: Quyosh gelio-kollektori tizimingiz samarali va uzoq muddat ishlashi uchun muntazam texnik xizmat ko‘rsatish muhimdir. Bu kollektorlarni tekshirish va tozalash, issiqlik uzatish tizimini tekshirish va nazorat qilish tizimini sinovdan o‘tkazishni o‘z ichiga olishi mumkin.

Ko‘pgina kompaniyalar quyosh gelio-kollektorlari tizimlari uchun bir qator xizmatlarni taklif qilinadi va quyosh gelio-kollektorlarini o‘rnatish va texnik xizmat ko‘rsatish bo‘yicha tajribaga ega nufuzli provayderni tanlash muhimdir. Muntazam texnik xizmat ko‘rsatish va tezkor ta’mirlash quyosh gelio-kollektori tizimingiz ko‘p yillar davomida samarali va xavfsiz ishlashini ta’minlashga yordam beradi. Buning

uchun o‘rnatish, texnik xizmat ko‘rsatish va ta’mirlash xizmatlarini bajarish uchun litsenziyaga ega mutaxassisni yollash tavsiya etiladi.

Xavfsizlik qoidalari

Quyosh kollektorlari issiqlik yoki elektr energiyasini ishlab chiqarishning xavfsiz va samarali usuli bo‘lishi mumkin, ammo baxtsiz hodisalar yoki jarohatlarning oldini olish uchun tegishli xavfsizlik qoidalariga rioya qilish muhimdir. Quyosh kollektorlari bilan ishlashda bir nechta muhim xavfsizlik qoidalarini yodda tutish kerak:

Elektr ta’minotini o‘chiring: Quyosh kollektori tizimlarida yoki uning yonida ishlayotganda, elektr toki urishi yoki boshqa xavf-xatarlarni oldini olish uchun elektr ta’minotini o‘chirib qo‘yish muhimdir.

To‘g‘ri jihozlardan foydalaning: Quyosh kollektorlari bilan ishlaganda har doim tegishli asbob-uskunalar va asboblardan foydalaning, masalan, qo‘lqop, himoya ko‘zoynagi va izolyatsiyalangan asboblar.

Kollektorni toza tuting: Quyosh panellari nam yoki axloqsizlik bilan qoplanganida sirpanib qolishi mumkin, shuning uchun sirpanish, yiqilish va yiqilishning oldini olish uchun ularni toza saqlash muhim.

Balandlikda ishlaganda ehtiyot bo‘ling: Quyosh kollektorlari ko‘pincha tomlarga yoki baland platformalarga o‘rnatiladi, shuning uchun balandlikda ishlashda to‘g‘ri yiqilishdan himoya qilish uskunalari va usullaridan foydalanish muhimdir.

Bolalar va uy hayvonlarini uzoqroq tuting: Quyosh kollektorlari va ular bilan bog‘liq uskunalar bolalar va uy hayvonlari uchun xavfli bo‘lishi mumkin, shuning uchun ularni hududdan uzoqroq tutish muhimdir.

Ishlab chiqaruvchi ko‘rsatmalariga rioya qiling: Quyosh kollektorlarini xavfsiz va samarali ishlatish uchun har doim texnik xizmat ko‘rsatish va ta’mirlash bo‘yicha ishlab chiqaruvchining ko‘rsatmalariga amal qiling.

Xalq deputatlari Sayxunobod tumani Kengashining
2024-yil 4-iyuldagi
VI-80-116-9-126-K/24 -son qaroriga
2-ilova

Sayxunobod tumanida 2024 yil aprel-dekabr va 2025 yil aprel-dekabr oylarida elektr energiyasi va tabiiy gazni iqtisod qilish

MAQSADLI KO‘RSATKICHLARI

T/R	MFY kesimida	Energoresur nomi	O‘lchov birligi	Jami hajmi	Shu jumladan											
					2024 yil aprel-dekabr oylari									2025 yil yanvar-mart oylari		
					Aprel	May	Iyun	Iyul	Avgust	Sentyabr	Oktyabr	Noyabr	Dekabr	Yanvar	Fevral	Mart
	Tuman jami (19 ta MFY)	**Elektr energiyasi**	**ming kVt.s**	**6 224,2**	**518,68**	**518,68**	**518,68**	**518,68**	**518,68**	**518,68**	**518,68**	**518,68**	**518,68**	**518,68**	**518,68**	**518,68**
		Tabiiy gaz	**ming kub m**	**2 477,5**	**153,0**	**120,6**	**84,7**	**75,2**	**66,2**	**81,2**	**144,9**	**257,8**	**368,6**	**402,8**	**381,4**	**341,0**
	jumladan															
1	"Baxmalsoy" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	2028,5	169,04	169,04	169,04	169,04	169,04	169,04	169,04	169,04	169,04	169,04	169,04	169,04
		Tabiiy gaz	ming kub m	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	"Nurli yo‘l" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	67,8	5,65	5,65	5,65	5,65	5,65	5,65	5,65	5,65	5,65	5,65	5,65	5,65

		Tabiiy gaz	ming kub m	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3	"Paymard" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	422,2	35,18	35,18	35,18	35,18	35,18	35,18	35,18	35,18	35,18	35,18	35,18	35,18
		Tabiiy gaz	ming kub m	293,4	14,3	5,7	2,9	2,9	4,3	4,3	20,0	35,5	52,4	54,0	50,5	46,9
4	"Oʻzbekiston " MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	205,1	17,09	17,09	17,09	17,09	17,09	17,09	17,09	17,09	17,09	17,09	17,09	17,09
		Tabiiy gaz	ming kub m	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5	"Farovon" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	830,2	69,18	69,18	69,18	69,18	69,18	69,18	69,18	69,18	69,18	69,18	69,18	69,18
		Tabiiy gaz	ming kub m	340,4	20,9	24,4	19,5	15,9	16,5	16,5	23,4	34,5	42,7	44,1	42,5	39,6
6	"Ittifoq" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	124,8	10,40	10,40	10,40	10,40	10,40	10,40	10,40	10,40	10,40	10,40	10,40	10,40
		Tabiiy gaz	ming kub m	321,8	15,2	6,1	3,0	3,0	4,6	4,6	21,3	39,1	57,7	59,8	56,1	51,3
7	"Nurobod" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	116,8	9,73	9,73	9,73	9,73	9,73	9,73	9,73	9,73	9,73	9,73	9,73	9,73
		Tabiiy gaz	ming kub m	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8	"Olgʻabos" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	91,7	7,64	7,64	7,64	7,64	7,64	7,64	7,64	7,64	7,64	7,64	7,64	7,64
		Tabiiy gaz	ming kub m	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

9	"Paxtaobod" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	227,3	18,94	18,94	18,94	18,94	18,94	18,94	18,94	18,94	18,94	18,94	18,94	18,94
		Tabiiy gaz	ming kub m	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
10	"Shodlik" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	613,8	51,15	51,15	51,15	51,15	51,15	51,15	51,15	51,15	51,15	51,15	51,15	51,15
		Tabiiy gaz	ming kub m	355,0	23,2	15,8	9,7	17,0	11,0	11,0	17,1	37,2	54,0	57,6	54,6	46,9
11	"Turon" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	156,5	13,04	13,04	13,04	13,04	13,04	13,04	13,04	13,04	13,04	13,04	13,04	13,04
		Tabiiy gaz	ming kub m	281,7	28,5	29,3	21,3	11,5	1,4	23,4	11,6	16,6	22,1	42,6	41,5	32,0
12	"Gulbuloq" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	247,2	20,60	20,60	20,60	20,60	20,60	20,60	20,60	20,60	20,60	20,60	20,60	20,60
		Tabiiy gaz	ming kub m	304,0	20,3	16,0	6,2	9,8	7,5	3,9	18,4	32,9	48,6	50,1	46,9	43,4
13	"Paxtakon" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	252,9	21,08	21,08	21,08	21,08	21,08	21,08	21,08	21,08	21,08	21,08	21,08	21,08
		Tabiiy gaz	ming kub m	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
14	"Do'stlik" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	117,7	9,81	9,81	9,81	9,81	9,81	9,81	9,81	9,81	9,81	9,81	9,81	9,81
		Tabiiy gaz	ming kub m	308,5	18,0	18,3	19,6	12,6	17,2	13,7	15,5	28,7	42,3	43,9	41,2	37,6
15	"Sintob" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	67,9	5,66	5,66	5,66	5,66	5,66	5,66	5,66	5,66	5,66	5,66	5,66	5,66

		Tabiiy gaz	ming kub m	272,7	12,7	5,1	2,5	2,5	3,8	3,8	17,7	33,3	49,0	50,9	47,9	43,4
16	"Guliston" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	80,1	6,68	6,68	6,68	6,68	6,68	6,68	6,68	6,68	6,68	6,68	6,68	6,68
		Tabiiy gaz	ming kub m	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
17	"Mustaqillik" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	171,9	14,33	14,33	14,33	14,33	14,33	14,33	14,33	14,33	14,33	14,33	14,33	14,33
		Tabiiy gaz	ming kub m	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
18	"O‘rikzor" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	256,4	21,37	21,37	21,37	21,37	21,37	21,37	21,37	21,37	21,37	21,37	21,37	21,37
		Tabiiy gaz	ming kub m	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
19	"Yangi hayot" MFY	Elektr energiyasi	ming kVt.s	145,4	12,12	12,12	12,12	12,12	12,12	12,12	12,12	12,12	12,12	12,12	12,12	12,12
		Tabiiy gaz	ming kub m	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Xalq deputatlari Sayxunobod tumani Kengashining
2024-yil 4-iyuldagi
VI-80-116-9-126-K/24 -son qaroriga
3-ilova

Sayxunobod tuman elektr ta’minoti korxonasiga qarashli elektr tarmoqlari va qurilmalarida 2024 yilda texnologik yo‘qotishlarni kamaytirish bo‘yicha amalga oshirilish bo‘yicha

CHORA-TADBIRLAR REJASI

T/R	Chora-tadbirlar nomi	Iqtisod qilinadigan elektr energiyasi *(ming kVt.s)*
1	270,3 km elektr qurilmalarini modernizatsiya qilish va ta’mirlash hisobiga	1 078,1
2	30,5 km uzunlikdagi EUTlarni yangi qurilish, modernizatsiya va rekonstruksiya qilish hisobiga	
3	128 dona tranformator punktlari va tarmqolarda yuklamalarni to‘g‘ri va teng taqsimlash hisobiga	

	Jami:	**1 078,1**

Xalq deputatlari Sayxunobod tumani Kengashining
2024-yil 4-iyuldagi
VI-80-116-9-126-K/24 -son qaroriga
4-ilova

Saxunobod tumani “Baxmalsoy” MFY Guliston ko‘chasida joylashgan "Poly Tyex Sirdaryo" MCHJning 01.04.2024 yil xolatiga

ENERGIYA PASPORTI

t/r	Ma’lumotlar nomi	Birlik
Elektr energiyasi bo‘yicha		
1	Abonent raqami	190675
2	Bir oylik elektr energiyasi iste’moli o‘rtacha yozda/qishda *(kVt/soat)*	1443150/ 17408997
3	Bir yillik elektr energiyasi iste’moli o‘rtacha yozda/qishda *(kVt/soat)*	17635988
4	Mavjud elektr qurilmalari soni va soatlik quvvati *(kVt/s)*	2 dona 2000 kVA 2 dona 2500 kVA
5	ASKUE tizimiga ulangan yoki ulanmaganligi	ulangan
6	Debitor yoki kreditor qarzdorligi *(mln.so‘m)*	-50 186 717,0
7	Elektr hisoblagichni qiyoslov ko‘rigidan oxirgi o‘tgan sanasi	
8	Elektr hisoblagichni mansublik chegarasiga chiqarganligi	yacheykada
9	Energiyatejamkor bo‘lmagan lampochkalar soni/quvvati	mavjud emas
10	Texnik shartda ko‘rsatilgan quvvatdan ortiqcha ulangan elektr qurilmalar *(soni/kVt)*	mavjud emas

t/r	Ma’lumotlar nomi	Birlik
Tabiiy gaz iste’moli bo‘yicha		
1	Abonent raqami	1631130134
2	Bir oylik tabiiy gaz iste’moli o‘rtacha yozda/qishda *(m3)*	33191,1/50999
3	Bir yillik tabiiy gaz iste’moli o‘rtacha yozda/qishda *(m3)*	165768/115828
4	Mavjud gaz jixozlari soni va soatlik tabiiy gaz sarfi *(m3/s)*	8/375 m/s
5	ASKUG tizimiga ulangan yoki ulanmaganligi	ulangan
6	Debitor yoki kreditor qarzdorligi *(mln.so‘m)*	-41,7
7	Umumiy isitish maydoni *(m3)*	9500 m3
8	Gaz hisoblagichni qiyoslov ko‘rigidan oxirgi o‘tgan sanasi	17.02.2023y.
9	Nostandart gaz jixozlari soni	0
10	Texnik shartda ko‘rsatilgan quvvatdan ortiqcha ulangan elektr qurilmalar *(soni/kVt)*	0

11	Elektr tarmog‘ida noqonuniy ulanish holatlari.	mavjud emas
12	Ulangan quvvati 750 kVa va undan ortiq bo‘lgan tabaqalashtirilgan iste’molchi asosida hisob-kitob amalga oshirilishi	I gurux
13	Reaktiv quvvatni kompensatsiya qiluvchi kondesator qurilmalarning o‘rnatish holati	o‘rnatilgan
14	Tavsiya etilayotgan quyosh paneli quvvati *(kVt/soat)*	480
15	Tavsiya etilayotgan quyosh suv isitgichi quvvati *(kVt/soat)*	200
16	Tavsiya etilayotgan tejamkor qurilma uchun sarflanadigan mablag‘ *(mln.so‘m)*	276,3
17	Tavsiya etilayotgan reaktiv quvvatni kompensatsiya qiluvchi kondesator qurilmani o‘rnatish.	mavjud
18	Tavsiya etilayotgan mavjud elektr dvigatellarni zamonaviy elektr dvigatellarga almashtirish.	320 kVt-250 kVt
19	Tavsiya etilayotgan tejamkor qurilmalarni o‘rnatish evaziga yillik iqtisod qilinadigan elektr energiya miqdori *(kVt.soat/mln.so‘m)*	1564
20	Tavsiya etilayotgan tejamkor qurilmalarni o‘rnatish evaziga sarflangan mablag‘ni qoplash muddati *(yil)*	3 yil

11	Elektr tarmog‘ida noqonuniy ulanish holatlari.	0
12	Tavsiya etilayotgan zamonaviy ikki konturli isitish qozonning bir soatlik gaz sarfi *(m3/s)*	
13	Tavsiya etilayotgan zamonaviy ikki konturli isitish qozon uchun sarflanadigan mablag‘ *(mln so‘m)*	
14	Tavsiya etilayotgan zamonaviy ikki konturli isitish qozon o‘rnatish xisobiga yillik tejaladigan tabiiy gaz *(ming m3)*	
15	Tavsiya etilayotgan zamonaviy ikki konturli isitish qozonni o‘rnatish evaziga sarflangan mablag‘ni qoplash muddati *(yil)*	
16	Energiya tejash bo‘yicha ishlab chiqilgan chora-tadbir soni va tajaladigan gaz xajmi *(soni/ming)*	1/42,4
17	Nostandart gaz yondirgichlar soni va soatlik gaz sarfi *(soni/m3)*	
18	Tavsiya etilayotgan energotejamkor gaz yondirgichni soatlik gaz sarfi *(m3)*	
19	Tavsiya etilayotgan tejamkor gaz yondirgich o‘rnatish evaziga yillik tejaladigan tabiiy gaz xajmi *(ming m3)*	

Xalq deputatlari Sayxunobod tumani Kengashining
2024-yil 4-iyuldagi
VI-80-116-9-126-K/24 -son qaroriga
5-ilova

Aholi iste’molchilarga quyosh fotoelektr stansiyalari va geliokollektorlarni o‘rnatish

REJASI

T/R	MFY nomi	1). Quyosh panellari o‘rnatish hisobiga				Axoliga o‘rnatiladigan quyosh panellari			Axoliga o‘rnatiladigan geliokollektorlar			Umumiy tejaladigan energiya *(ming kVt·soat)*
		Tadbirkorlik su’bektlarida		Ijtimoiy soha va davlat idoralarida								
		soni	iqtisod *(kVt)*	soni	iqtisod *(kVt)*	xonadon soni	quvvati (kVt)	tejaladigan elektr energiya (ming kVt·soat)	xonadon soni	(litr)	tejaladigan elektr energiya (ming kVt·soat)	

	Jami tuman bo‘yicha	80	1 992	22	655,7	85	180,0	149,4	0	0	0	2797
1	"Baxmalsoy" MFY	5,0	124,5	1	29,1	5	10	8,3				161,9
2	"Nurli yo‘l" MFY	4,0	99,6	1	29,1	5	10	8,3				137,0
3	"Paymard" MFY	5,0	124,5	2	58,1	5	10	8,3				190,9
4	"O‘zbekiston" MFY	4,0	99,6	1	29,1	5	10	8,3				137,0
5	"Farovon" MFY	5,0	124,5	1	29,1	5	10	8,3				161,9
6	"Ittifoq" MFY	4,0	99,6	1	29,1	5	10	8,3				137,0
7	"Nurobod" MFY	4,0	99,6	1	29,1	5	10	8,3				137,0
8	"Olg‘abos" MFY	4,0	99,6	2	58,1	4	12	10,0				167,7
9	"Paxtaobod" MFY	4,0	99,6	1	29,1	5	10	8,3				137,0
10	"Shodlik" MFY	4,0	99,6	1	29,1	4	8	6,6				135,3
11	"Turon" MFY	4,0	99,6	1	29,1	4	8	6,6				135,3
12	"Gulbuloq" MFY	4,0	99,6	1	29,1	4	8	6,6				135,3
13	"Paxtakon" MFY	4,0	99,6	1	29,1	5	10	8,3				137,0
14	"Do‘stlik" MFY	4,0	99,6	1	29,1	4	8	6,6				135,3
15	"Sintob" MFY	4,0	99,6	2	58,1	4	12	10,0				167,7
16	"Guliston" MFY	4,0	99,6	1	33,2	4	10	8,3				141,1
17	"Mustaqillik" MFY	5,0	124,5	1	33,2	4	8	6,6				164,3
18	"O‘rikzor" MFY	4,0	99,6	1	33,2	4	8	6,6				139,4
19	"Yangi hayot" MFY	4,0	99,6	1	33,2	4	8	6,6				139,4

Xalq deputatlari Sayxunobod tumani Kengashining
2024-yil 4-iyuldagi
VI-80-116-9-126-K/24 -son qaroriga
6-ilova

Tumandagi tabiiy gaz va elektr energiyasi iste'molchilar soni va ular tomonidan sarf etilgan yog'ilg'i-energiya miqdorlari bo'yicha

MA'LUMOT

№	MFY soni	iste'molchilar soni			2023-yildagi amaldagi yoqilg'i-energiya ISTE'MOLI			2024-yil aperl-dekabr va 2025-yil yanvar-mart oylaridagi yoqilg'i-energiya resurslari iste'moli PROGONOZI				2024-yil aperl-dekabr va 2025-yil yanvar-mart oylaridada yoqilg'i-energiya resurslari IQTISODI		2024-yil aperl-dekabr va 2025-yil yanvar-mart oylarida rejalashtirilgan yoqilg'i-energiya resurslari IQTISODI xisobiga 2024-yil aperl-dekabr va 2025 yil yanvar-mart oylari PROGNOZI			
		tabiiy gaz	suyultirilgan gaz	elektr energiya	tabiiy gaz *(mln m3)*	suyultirilgan gaz *(ming tn)*	elektr energiya *(mln kVt/s)*	tabiiy gaz *(mln m3)*	suyultirilgan gaz *(ming tn)*	elektr energiya *(mln kVt/s)*	ko'mir yoqilg'isi *(ming tn)*	tabiiy gaz *(mln m3)*	elektr energiya *(mln kVt/s)*	tabiiy gaz *(mln m3)*	suyultirilgan gaz *(ming tn)*	elektr energiya *(mln kVt/s)*	ko'mir yoqilg'isi *(ming tn)*

		aholi	ulgurji	aholi	ulgurji	aholi	ulgurji	aholi	ulgurji	aholi	ulgurji	aholi	ulgurji	aholi	ulgurji	aholi	ulgurji	aholi	ulgurji				aholi	ulgurji	aholi	ulgurji	aholi	ulgurji	
JAMI		**5 368**	**103**	**10 925**	**5**	**15 897**	**791**	**14**	**4**	**2**	**0**	**37**	**128**	**15**	**9**	**2**	**0**	**40**	**127**	**0**	**2**	**11**	**13**	**9**	**2**	**0**	**40**	**53**	**0**
1	19 ta MFY bo‘yicha	5 368	103	10 925	5	15 897	791	14,262	4,366	1,820	0	37	127,5	15,068	9,384	1,988	0,006	40,4	127,3	0	2,478	11,3	13,074	8,900	1,988	0,006	40,29	52,52	0

Xalq deputatlari Sayxunobod tumani
Kengashining
2024-yil 4-iyuldagi
VI-80-116-9-126-K/24 -son qaroriga
7-ilova

Sayxunobod tumanida energiya samaradorligini oshirish bo‘yicha 2024-yil aprel-dekabr va 2025-yil yanvar-mart oylari uchun bajariladigan chora-tadbirlar rejasi to‘g‘risidagi

M A ’ L U M O T

I. Ko‘rsatkichlar!

Iste’molchilar **tabiiy gaz**da **16,4 ming ta** *(aholi)*, **167 ta** *(ulgurji)*, **suyultirilgan gaz**da **2,2 ming ta** *(aholi),* **elektr energiya**da 15897 **ta** *(aholi)*, **791 ta** *(ulgurji)* tashkil etadi.

Tumandagi elektr va gaz obyektlari:

Podstansiyalar **6 ta,** transformator punktlar **367 ta,** elektr tarmoqlari **917 km,** gaz taqsimlash punktlari **82 ta,** gaz taqsimlash stansiyalari **4 ta,** gaz tarmoqlari **518,9 km** tashkil etadi.

II. Yoqilg‘i-energiya resurslari iste’moli!

Yillar	Tabiiy gaz	Suyultirilgan gaz	Elektr energiya	ko‘mir
	mln.m3	***ming.tn***	***mln.kVt.s***	***ming.tn***
2024 yil aprel-dekabr va 2025-yil yanvar-mart *(prognoz)*	**46,0**	**0,4**	**127,5**	**32,9**

Yillik texnologik yo‘qotishlari **16,1 %** elektr va **3,3 %** tabiiy gaz tarmoqlarida.

Aholi iste’molchilarning qo‘shilishi hisobiga yoqilg‘i-energiya resurslari iste’moli ortishiga sabab bo‘lgan.

Ma’lumot uchun: ***bir dona*** *aholi iste’molchining bir oyda o‘rtacha iste’moli 2022-yilda elektr energiyasi* ***150 kVt.s.****, tabiiy gaz* ***145 m3*** *hamda 2023-yilda elektr energiyasi* ***210 kVt.s.****, tabiiy gaz* ***150 ming m3*** *tashkil qilgan.*

Bir dona *ulgurji iste’molchining bir oyda o‘rtacha iste’moli 2022-yilda elektr energiyasi* ***15,2 ming kVt.s.****, tabiiy gaz* ***4,1 ming m3*** *hamda 2023-yilda elektr energiyasi* ***20,0 ming kVt.s.****, tabiiy gaz* ***4,2 ming m3*** *tashkil qilgan.*

Tumanda **2024**-yil yakuniga qadar **400 ta** aholi iste'molchilari elektr va gaz tarmoqlariga ulanishi ko'zda tutilmoqda.

III. Iqtisod qilish evaziga 2024-yil aprel-dekabr va 2025-yil yanvar-mart oylari prognozi!

Tumanda energiya samaradorligini oshirish bo'yicha **belgilangan** chora tadbirlarni bajarilishi evaziga **3,986 mln.m^3** *(8,7%)* tabiiy gaz va **20,0 mln.kVt.s** *(8,4%)* elektr energiyasi iqtisod qilishga erishiladi.

*Ma'lumot uchun: Iqtisod natijasiga ko'ra **yillik texnologik yo'qotishlar 14,7 % elektr** va **0,2% tabiiy** gaz kamayadi.*

IV. Iste'molchilar bilan ishlashda ta'sir choralar

Iqtisod tadbirlarini samarali amalga oshirish maqsadida quyidagilarni nazarda tutuvchi Vazirlar Mahkamasi qarori loyihasini ishlab chiqish taklif etiladi:

1. Aholiga elektr energiyasi va **tabiiy gaz** uchun **oylik bazaviy me'yorlarni kiritish**;

Elektr energiyasi: *isitilmaydigan mavsumda – **100 kVt.s**, isitiladigan mavsumda – **250 kVt.s**. **Tabiiy gaz**: isitilmaydigan mavsumda – **200 m^3**, isitiladigan mavsumda – **1 500 m^3**.*

2. Tadbirkorlik sub'yektlarida bir birlik mahsulot uchun **yoqilg'i-energiya resurslarini sarflash me'yorlarni majburiy tartibda joriy etish**;

3. Yuridik tashkilotlarga **elektr energiyasi** va **tabiiy gaz** uchun shartnomaviy miqdorlarni (**limit**) **joriy etish va** limitdan ortiqcha iste'mol uchun amaldagi tarifga **1,5 barobar usuvchi koeffisiyent qo'llash;**

4. 1 509 ta tashkilot energetiklarini "**Energetika menejmenti tizimi" xalqaro standartini** (ISO 50001) **joriy etish bo'yicha o'qitish**.

5. Mahalla yettiligi bilan **seminarlar o'tkazib**, **tarqatma materiallar** bilan **ta'minlash**.